סוכה פרק ראשון סוכה

עין משפט נר מצוה

סה א מיי׳ פ״ה מהל׳ סוכה הלכה יח סמג עשין מג טוש״ע ח״ח סי׳ תרלד סעיף ג:

סו ב מיי׳ שם סמג שם טור ש״ע ח״ח סי׳ תרכט סעיף יט:

סז ג מיי׳ שם הלכה כג סמג שם טוש״ע ח״ח סי׳ תרמ סעיף ב:

מסורת הש״ס

הגהות הב״ח

(ה) תוס׳ ד״ה עד מוצאי וכו׳ דשאני סוכה דמקל מקום וכו׳ כן במשנת דשמיני מסוכ:

מוסף רש״י

ואם התנה עליהם. כמתני׳ ביה (ב:) תוקיעתא בפומיה מיהו כולל מכן כל כין המצות של קדוש שביעית ויו״ט לתשון, ללא תל עליהו קדושה כלל, אבל תנאי אחר מיהו מועיל (שבת כב.). הישן תחת המטה בסוכה לא יצא ידי חובתו. לתלל מפסיק כיון לסוכה, ושיקר ישיעת הסוכה אלילה שתים ושיש (לקמן ב.).

רבינו חננאל

עד מוצאי יום טוב האחרון, ואם התנה עליהן בשעה שעישרה, על מנת שיסתפק מהן כל ימי המועד, מותר להסתפק מהן אפילו ביום טוב. קתני מיהא עישרה בקרמין ובסדיגין, כרב חסדא. ורבי רב אשי דלמא כי מכשר האי תנא בעישרה מן הצד, אבל תחת הסכך פסולה ודלא כרב חסדא. עבדיה דרב אשי איטמישא כתנויה בסיא, ושטחה על גבי סוכה כדי להחזיבש, ואמר ליה הסר אותה, שלא יאמרו הרואין אותה על גבי סכך הסוכה, כבנר מסככים. פשוטה היא. (נויי סוכה הסופלגין ממנה ד׳). פירוש הסדרנין שמעטרין הסוכה בהן שאינן דבוקות כדפנות אלא ג) [מרוחקין ד׳, ר׳ נחמן אמר כשרה רב חסדא ורבה בר רב הונאן אמרי פסולה, וקיימא לן יחיד ורבים הלכה כרבים. אמר רב יהודה אמר שמואל מותר לישן בסוכה בסוכה אע״פ שיש לכילה זו גג טפח, ובלבד שלא תהא גבוהה י׳ טפחים. ואקשינן עליה ממתני׳ דקתני הישן (במטה) [תחת המטה] בסוכה לא יצא ידי חובתו. ומשני כמטה גבוהה י׳ טפחים. והרי קנופות דאינן גבוהין י׳ טפחים, דתניא בהדיא נקליטין שנים וקינופות ד׳, פירש על גבי קינופות פסולה, על גבי נקליטין כשרה, ובלבד שלא יהו נקליטין גבוהין מן המטה י׳ טפחים. מכלל דקינופות אע״פ שאין גבוהין י׳ טפחים פסולה. ודחי שאני קינופות דקביעי במטה, ואפילו פחות מי׳ כיון דקביעי אהל הן. והרי סוכה על גבי [פוסה] דקביעה ואמר כהשרה כך פוסלה, כלומר אינה

עד מוצאי י״ט האחרון של חג. לקמן כפ׳ לולב וערבה (לף מו: ושם) מפרש מאי שנא מאתרוג דאמרי ביום טוב האחרון דסוכה אי אתרמי ליה מעודתא בין השמשות בעי למיכל בסוכה ומיגו דאיתקנאי לבין השמשות איתקנאי לכולי יומא אבל אתרוג לא מזו בין השמשות דמעיקרא קדיש נפיק ביה ולף על גב דמ״ג מוקמה הוה בין השמשות דשמא יום הוא והוי שביעי של חג לא שייך כי האי גוונא לאוסקו בשביעי במיגו דאיתקנאי לבין השמשות מאחר דלא נפקרא אלא מחמת יום שעבר וכן משמע בפ״ד (שם) גבי הפרש ז׳ אתרוגים לז׳ ימים דאמרינן התם דכל אחת ואחת יוצא בה ואוכלה למחר ולא אמרינן למחר אף על גב דאיתקנאי בין השמשות משום ספיקא דיום שעבר ומהאי טעמא גבי שבת ויום טוב בפ״ק דביצה (דף ד.) לחמר רב עולא בזה לחמורה בזה מפרש טעמא משום הכנה ולא בעי למימר מינו דאיתקנאי אע״ג דכל כהי יהודה שביעית היא לאית ליה מוקמה וכן שני ימים טובים של גליות דעולא בזה מותרת בזה ובפרק בכל מערבין (עירובין דף ו׳.) גבי לגין של טבול יום שמלאוהו מן החבית של מעשר טבל ואמר הרי זה תרומת מעשר לכשתחשך דבריו קיימין ואם תמר ערבו לי בזה לא אמר כלום משום דקוף היום של ע״ש קונה עירובו אי משום דבעינן קעודה הראויה מבעוד יום הא אם תחילת יום של שבת קונה עירוב ולא בעי קעודה הראויה מבעוד יום הוי עירוב ולא תמרינן לאו דאויה היא בשבת מינו דאיתקנאי בין השמשות משום יום שעבר וכל הני לא דמו לסוכה דתמרינן משום דאי אתרמי ליה קעודתא בין השמשות אף על גב דלא מיתייב למיכל כה אלא משום ספיקא יום שעבר (ב) שמי סוכה דמכל מקום חייב למיכל כה ד׳, פירש על גבי קינופות פסולה, על גבי נקליטין כשרה, ובלבד שלא יהו נקליטין גבוהין מן המטה י׳ טפחים. מכלל דקינופות אע״פ שאין גבוהין י׳ טפחים פסולה. ודחי שאני קינופות דקביעי במטה, ואפילו פחות מי׳ כיון דקביעי אהל הן. והרי סוכה על גבי [פוסה] דקביעה ואמר כהשרה כך פוסלה, כלומר אינה

עד מוצאי יום טוב האחרון של חג ואם התנה עליהם הכל לפי תנאו דלמא מן הצד אתמר נויי סוכה אין ממעטין בסוכה אמר רב אשי א)ומן הצד ממעטין מנימין עבדיה דרב אשי איטמישא ליה כתונתא במיא ואשתטחא אמטלתא אמר ליה רב אשי דלייה דלא לימרו קא מסככי בדבר המקבל טומאה והא קא חזו ליה דרטיבא לכי יבשה קאמינא לך אתמר נויי סוכה המופלגין ממנה ארבעה רב נחמן אמר כשרה רב חסדא ורבה בר רב הונא אמרי ב)פסולה רב חסדא ורבה בר רב הונא איקלעו לבי ריש גלותא אגנינהו רב נחמן בסוכה שנוייה מופלגין ממנה ארבעה טפחים אשתיקו ולא אמרו ליה ולא מידי אמר להו הדור בהו רבנן משמעתייהו אמרו ליה ג)אנן שלוחי מצוה אנן ופטורין מן הסוכה אמר רב יהודה אמר שמואל ד)מותר לישן בלילה בסוכה אע״פ שיש לה גג והוא שאינה גבוהה עשרה תא שמע הישן בלילה בסוכה לא יצא ידי חובתו הכא במאי עסקינן כשגבוהה עשרה מיתיבי ג)הישן תחת המטה בסוכה לא יצא ידי חובתו הא תרגמה שמואל במטה גבוהה עשרה ת״ש או שפירש על גבי קינופות פסולה התם נמי דגביהי עשרה והא לא קתני הכי דתניא נקליטין שנים וקינופות ארבעה פירש על גבי קינופות פסולה על גבי נקליטין כשרה ובלבד שלא יהיו נקליטין גבוהין מן המטה עשרה מכלל דקינופות אף על פי שאין גבוהין עשרה שאני קינופות דקביעי והרי סוכה על גבי סוכה דקביעא ואמר שמואל כהכשרה כך פסולה אמרי התם דלמפסל סוכה בעשרה הכא דלשויי אוהלא בציר מעשרה נמי הוי אוהלא אמר רב תחליפא בר אבימי אמר שמואל הישן בכילה ערום מוציא ראשו חוץ לכילה ויקרא קריאת שמע הישן בכילה ערום מיתיבי הישן בכילה ערום לא יקרא קריאת שמע ואם יקרא יצא ראשו חוץ לכילה ויקרא קריאת שמע הא במאי עסקינן כשגבוהה עשרה ה״נ מסתברא מדקתני סיפא הא למה זה דומה לעומד בבית ערום שלא יוציא ראשו חוץ לחלון ויקרא קריאת שמע מינה ובית

הכל לפי תנאו. וכגון דאמר מיהו כולל מהם כל בין השמשות של יום טוב הראשון הלף חל קדושה עלייהו והכי מוקים לה בסמכתא בילה בהמניא (דף ל:) ותנאה תחריעא לף מהני בהו. קתני מיהת **סדינין** והיינו סיינתא: **דילמא מן הצד.** לדפנות קאמר אבל למעלה מיהת לך תפילו לגמרא גמי מסכך במקבל טומאה קרי לה: **לין ממעטין.** קרמין הפרוסין למעלה לגוי אין ממעטין בגבוהה מעשרים להכשירה דלמו מין סככה ניהו לאי סכך הוו הוה מיפסלה משום מקבל טומאה ולף לפוסקה משום **ומן הצד ממעטין.** לה מציעות ז׳ טפחים להם אינה מחזקת רשות ורוכו ושולטנו: **לימימא.** ניסורה בניסו: **והא קתני לה דרטיבא.** שהיא לתה ומוכחת מילתא דלנגבה שעמוה ולף לסכך: **לכי יבשה קאמינא לך.** דמסקלה: **נויי סוכה.** סדינין הפרוסין מתח סכך לנוי: **פסולה.** משום לחל מפסיק ומשתכח דלף גבי בסוכה ולכך נחמן כיון דלנוי סוכה יהבינהו בעלה לגבה: **רב נחמן.** לא בית דין היה ונגיד ומלוה בבית רשת גולה ועומין על פיו: **שלוחי מצוה אנן.** להקניל פני רשת גולה דחייב לדם להקניל פני רבו ברגל ופטורינן כדתנן לקמן (דף כה.) שלוחי מצוה פטורין מן הסוכה: **כילה.** הפרוסה בציונות המטה ומע״פ שיש לה גג שאין גגה משופע כשל נקליטין אלא שוה כשל קינופות: **והוא שאינה גבוהה עשרה.** מן המטה דכליר מגובה עשרה לאו לוהלת הוא: **הא לא קתני הכי.** בגרייתא לפרש להו בגוה להכי תנא נקליטין שנים כדפירשתי לעיל ו) יוצאין בחמשה המטה למרתשותיה ולמרגלותיה: **דקביעי.** אבל כילה לא קביעה בחזקה בקינופות הלכך כי לא גבוהה עשרה לא תציב: **הסם למפסל סוכה.** קתייה משום סוכה תמת סוכה: **בכשרה כך פסולה.** כל כמה דלא מקריים עליונה סוכה לא מיפסלא מחמוה: **הכא דלשויי אוהלא.** אלא יש לחמי מחמיו אבל שאר הסוכה כשרה: **בציר מעשרה נמי הוי אוהלא.** היכא דקביעא: **וקורא קריאת שמע.** דכיון דלאו אבל הוא לא ממרין למקום שרוכו אם רשאו מזרק וליפסר משום לא ירשה כך ערות דבר ד) אלא הרי הוא כמוניא לשאו חוץ לאבל:

ה״ג

(ג) [לקמן כו. ע״ש], ג) [לקמן כ:, ועי״ש], ד) [בכורים כג], ה) [תולי ע״ל נג עשרה], ו) [מל״ל ה״נ].

ז) נראה פשוט דחסר וכל״ל. ח) לפי פוגית הגמרא שלפנינו משמע מקרקעית שהיא לשויה אהלא היכא דקביעא כמי שהיא גבוהה עשרה מי׳ ומי טוי אהלא. ודברי רבינו ק״ע.

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com